ПАМ'ЯТАЙМО МИНУЛЕ -
200-річчя
НЕЗАЛЕЖНОСТИ ЗСА
100-річчя
АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ
— БУДУЙМО МАЙБУТНЄ

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXIII. Ч. 88. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. СЕРЕДА, 12-го ТРАВНЯ 1976 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. WEDNESDAY, MAY 12, 1976 No. 88. VOL. LXXXIII

КОМЕНТАР

ҐЛЬОБАЛЬНІ ПОЛІТИЧНІ КОНЦЕПЦІЇ

Написав Володимир Барагура

Гельмут Сонненфельдт

Політична структура сьогоднішнього світу базується на принципах ґльобальності. У протиленстві до раніщого поділу світу на великодержави і на середні та малі політичні структури здебільша за національним принципом, тепер існує тенденція творити велетенські політично-державні бльоки. Панівну керівну і об'єднуючу ролю сповняла б у цій констеляції одна великодержава і один нарід-велет в „сфері впливу", чи в „орбіті", а то й повній анексії, в якій знайдеться низка менших і слабших народів, країн і держав.

У протиставленні до раніших великодержавних структур, як ЗСА, Велика Британія, царська Росія, Австро-угорська монархія, Франція, Німеччина,які здебільша володіли теж колоніями, тепер в основному маємо три велетенські бльоки. Це: ЗСА із сферою впливів у Західній Европі, включно з Великою Британією, Китай зі сферою впливів на Далекому Сході та СССР, сферою впливів якого є Середня і Східня Европа та частина Азії.

Колюмніст Лю Шнайдер у статті: „Французький погляд на детант" приточує погляд французького політика-фінансиста Бертранда Брюля, який каже, що такий поділ наступив чере те, що ЗСА, СССР і Китай прийшли до переконання, що вони більше втрачають ніж зискують на „холодній війні". Тому концепцією детанту є поділити світ на сфери впливів, у яких кожна зі згаданих держав-велетів буде мати вільну руку без стороннього втручання.

Залишаючи на боці народи, які вже традиційно вважаються невідлучною складовою частиною Росії, як українці, білоруси, кавказькі народи, після Другої світової війни деякі досі незалежні народи й держави, як Польща, балтійські країни, Чехо-Словаччина, Румунія, Мадярщина попали в орбіту ідеологічних, політичних, мілітарних й економічних впливів СССР, ставши його „сателітами". Тепер щодо них висунулася нова концепція, щоб ці досі незалежні чи півнезалежні народи стали інтеґральною частиною велико-державного бльоку СССР.

Це т. зв. „доктрина Сонненфельдта", яка практично означала б кінець політично-державної незалежности, а згодом і національної самобутности згаданих країн.

Уродженець Німеччини Гельмут Сонненфельдт, 49 років, це близький державний муж, член Державного департаменту ЗСА, права рука Кіссінджера в справах взаємин Сходу-Заходу. Він здобув собі придомок „Кіссінджерського Кіссінджера". Не зважаючи на те, що Сонненфельдта вважають здецидованим антикомуністом, він висунув доктрину, в основі якої лежить переконання, що поневолені СССР народи повинні закинути свої претенсії на національну суверенність і стати їїо складовою частиною.

Колюмніст Ернест Кюні твердить, що „доктрина" Сонненфельдта означає інтеґрацію Середньої Европи Кремлем, бо Сонненфельдт виразно стоїть за те, щоб Росія наклала „тверду руку" на польський, мадярський, чехо-словацький і румунський уряди.

Ця концепція каже втратити поневоленим народам всю надію на визволення.

Сонненфельдт розуміє так: акція визволення поневолених народів не тільки довела б до їх розчавлення совєтською воєнною машиною ,але могла б спричинити спалах 3-ої світової війни. Тому, на його думку, краще прирікти свободу цих народів на загладу, зате зискати Америці згоду совєтів не допустити до голосу західних комуністичних партій, які діють в сфері впливів ЗСА.

Кандидат на президента ЗСА Ріґен твердить, що до цієї „доктрини Сонненфельдта" схиляється Кіссінджер. Ріґен каже, що Кіссінджер втратив віру в провідну ролю ЗСА в світі і вважає, що ЗСА — це Атени, а СССР — це Спарта і що „дні ЗСА минулися", а настали „дні СССР".

(Закінчення на стор. 4-ій)

Оборонна спроможність ЗСА занепала — твердить Рокефеллер

Лос Анджелес. — Промовляючи у середу, 5-го травня, перед місцевою Радою для світових справ, віцепрезидент Нелсон Рокефеллер заявив, що з уваги на те, що протягом останніх 10-ох років Конґрес постійно зменшував оборонний бюджет, запропонований Білим Домом, Советський Союз переґнав ЗСА в деяких ділянках військового постачання, продукції та дослідів. Він заявив, що в час, коли СССР призначує все більшу частину свого бюджету на оборонні цілі, то частина бюджету ЗСА на ту саму ціль постійно зменшується і тепер є на найнижчому рівні від початку Другої світової війни. Віцепрезидент сказав, що республіканський конкурент президента Форда, Роналд Ріґен, помиляється, коли твердить, що до такого стану довів теперішній уряд ЗСА, бо дійсно винним є Конґрес. Рокефеллер також не погоджувався з Ріґеном, що Америка вже опинилася на другому місці, після СССР, щодо мілітарної сили. Рокефеллер твердив, що покищо існує балянс між ЗСА та СССР щодо нуклеарної зброї, однак заявив, що Советський Союз має два рази стільки вояків, а крім того совєтська продукція зброї та їхні досліди переважають американські в богатьох ділянках. Якщо така тенденція продовжуватиметься, то Америка дійсно опиниться на другому місці щодо мілітарної сили, а до цього ЗСА не можуть допустити з уваги на власну безпеку та безпеку цілого вільного світу — заявив віцепрезидент Рокефеллер.

Того самого дня секретар оборони Дональ Румсфельд, промовляючи в Ню Йорку на конвенції Асоціяції видавців американських газет, також заперечив твердження Роналда Ріґена, що ЗСА тепер вже є другорядною мілітарною силою.

До ЗСА прибула совєтська церковна делеґація

Ню Йорк. — В понеділок, 10-го травня ц. р., до ЗСА прибула група 9-ох совєтських церковників, яка включає також жидівського рабіна і представників різних Церков, які діють за дозволом совєтського атеїстичного уряду. Ціллю делеґації є приглянутися до релігійного життя в ЗСА і, як висловився Митрополит Ювеналій, один з найвищих прелатів Православної Церкви в СССР, нав'язати кращі зв'язки з діючими тут церковними громадами та склали офіційну візиту Церквам ЗСА у 200-річчя Американської Незалежности. В склад делеґації входять також архиєпископ Яніс Матуліс, представник Євангелицько-Лютеранської Церкви в Латвії, єпископ Нерсес Бозабалян з Вірменської Апостольської Церкви, о. Владіс Рабасаускас — дієцезальний канцлер Римо Католицької Церкви в Литві і рабін Яков Фішман. Решта членів делеґації це мабуть представники Російської Православної Церкви, імена яких однак не названі в повідомленні. Речник „Фундації Сумління", приватної організації, яка спонсорувала приїзд совєтських церковників, висловив на пресовій конференції сподівання, що ця візита „буде початком тіснішого зв'язку і співпраці між релігійними громадами". Натомість жидівські кола, а головно представник Національної Конференції для оборони совєтських жидів, Станлей Г. Ловелл, заявив, що всі ми повинні пригадати собі, що 9 членів церковної делеґації є „державними функціонарями і мусять піддержувати офіційну політику совєтського уряду". При тому Ловелл сказав, що прибувший з делеґацією рабін Яков Фішман з Москви атакував свого часу тих жидів, які виявили охоту еміґрувати до Ізраїлю чи до інших західніх країн і він нічого не зробив, щоб поліпшити релігійне життя жидівської спільноти в СССР. Речник „Фундації Сумління" не спонорував цих скептичних думок Станлея Ловелла.

Український „Гопак" на змаганнях за звання „Джуньйор Міс Амеріка"

Мобіл, Ала. — Неперетершений український танок продістався на один із передових американських контестів, краю і таланту, коли одна із фіналісток контесту за звання „Джуньйор Міс Амеріка", який відбувся тут в понеділок, 10-го травня, затанцювала „Гопака" своєї власної композиції і стилізації.

Мері Джо Ренкін, „Джуньйор Міс Фьорида", бума нагороджена довготривалими оплесками, виконавши „Гопака" у двохвилинному поп'ясі, призначеному кожній із вісьмох фіналісток. Майкл Лендон, конферансьє контесту, який був переданий телевізійною сіткою СіБіеС по цілій країні, заповів, що „Мері Джо Ренкін виконає один з найпопулярніших танків України — Гопак, який вона сама скомпонувала, в строї своєї власної роботи".

В кінцевому точкуванні, Мері Джо Ренкін здобула третє місце. Кралею із званням „Джуньйор Мін Америка" на 1976-ий рік вибрали Лен Джо Гомґрен із стейту Вашінґтон.

Яков Малік в ОН закидає Ізраїлеві „ґеноцид"

Об'єднані Нації, Н. Й. — У понеділок, 10 травня, совєтський амбасадор до Об'єднаних Націй, Яков Малік, у Раді Безпеки цієї міжнародної організації закинув Ізраїлеві ведення політики „ґеноциду" під час придушення заворушень на окупованій арабській території. Зазначуючи, що недавно ізраїльська поліція і військо під час заворушень вбили кількох арабів на території, яка лежить на захід від ріки Йордану, Малік сказав, що ізраїльські чинники „роблять розпачливі заходи зламати силу волі палестинського народу". Совєтський амбасадор промовляв під час сесії Ради Безпеки, яка триває вже тиждень і присвячена питанню ситуації в окупованих Ізраїлем арабських територіях. Під час свого виступу Малік заявив, що СССР вимагає „драстичного полагодження конфлікту на Близькому Сході". Таке полагодження мусить бути базоване на відтягненню ізраїльських збройних сил з арабської території, окупованої під час війни в 1967-му році, задоволення „національних вимог палестинського народу", та на забезпеченню границь „всіх держав" того обширу — заявив Я. Малік.

Під час промови Маліка також натаврував „терористичні сіоністські групи", які, мовляв, із допомогою та заохотою американських чинників, напастують совєтських дипломатів в Ню Йорку. Американський речник в Раді Безпеки, В. Теплі Беннет, категорично заперечив твердження Маліка, заявляючи, що нюйоркська поліція та федеральні чинники роблять все можливе, щоб запобігти діяльності цих екстремістських жидівських груп і стараються арештувати винних. В. Т. Беннет також сказав, що совєтські дипломати відмовляються свідчити в американських судах проти осіб, яких підозрівають у виконанні терористичних актів проти совєтських дипломатів чи будинків у Ню Йорку.

У понеділок в Раді Безпеки промовляв також представник комуністичного Китаю, Ляї Я-лі, який хвалив Єгипет за „звільнення себе від гегемонії" СССР та заявив, що крок Єгипту є „знаменитим прикладом для інших країн Третього світу".

Кастро відновляє атаки на ЗСА

Гавана. — З огляду на те, що напружені зв'язки між ЗСА та Кубою погіршилися ще більше після послання Гаваною 15,000 своїх вояків до Анголі, прем'єр-міністер Фідель Кастро відновив свої гострі атаки проти Америки. Кілька тижнів тому Кастро заявив, що „Анґоля була африканською „Свинською затокою" для американського імперіялізму". Ці слова та інші антиамериканські гасла тепер розписані на плякатах і розміщені на будинках Гавани, інших міст та по селах. По цілій країні відбуваються збори, на яких критикують ЗСА та висловлюють підтримку для Фіделя Кастра. Атаки проти Вашінґтону зросли після того, як президент Форд і державний секретар Кіссінджер натаврували Кубу за військову інтервенцію в Анголі, а президент Форд назвав тоді Кастра „міжнародним злочинцем". Уряд ЗСА не тільки запротестував проти вмішання Куби у громадянську війну в Анголі, але також гостро натаврував дальшу присутність в тій країні кубинських вояків, хоча громадянська війна вже закінчилася. Реаґуючи на протести ЗСА, Фідель Кастро назвав президента Форда „вульгарним брехуном" за те, що Президент заявив, що совєтський Союз „інспірував" кубинську військову інтервенцію в Анголі.

Під час паради з нагоди „Першого травня" Кастро та учасники таврували „американський імперіялізм, а також називали працівників Сі-Ай-Ей „вбивцями". закидаючи, що це американська розвідка недавно обстріляла рибальські човни, внаслідок чого загинув один кубинський рибалка. Хоча за цей напад взяла на себе відповідальність антикомуністична кубинська організація, базована в Маямі, то Гавана твердить, що Сі-Ай-Ей пововнило цей „злочин". У відплату Кастро погрозив, що уневажнить договір із ЗСА щодо запобігання перехоплювання літаків („гайджекінґ").

Португальські комуністи піддержуватимуть цивільну особу на президента країни

Лісбона, Португалія. — Ройтер інформує, що згідно з рішенням Центрального Комітету Комуністичної партії, винесеним на засіданні в понеділок, 10-го травня ц. р. і на якому головною темою були президентські вибори, які, як відомо, мають відбутися в червні ц. р., комуністи піддержуватимуть тільки цивільну особу на президента і тільки такого кандидата, який „респектує і шанує здобутки революції" з квітня 1974 р. та яка, на їхню думку, започаткувала нову добу в історії португальського народу. В окремому повідомленні ЦК Компартії, опублікованому рівнож 10 травня, говориться, що Компартія і її прихильники зроблять все можливе, щоб не допустити до сформування антикомуністичного альянсу, що могло б стати початком нової громадянської війни в країні. Досі головним кандидатом на президента є шеф генерального штабу армії ген. Антоніо Рамальо Інес, який вже формально проголосив свою кандидатуру. Преса при цьому пригадує, що комуністи довший час шукали можливости співпраці з Соціялістичною партією Португалії і її лідером Маріо Сорезом, бажаючи творити ліву коаліцію, але соціялісти таку співпрацю відкидали, не бачучи можливости щирої співпраці з комуністами, з якими їх ділить не так ідеологія, як практичне ведення політики.

КОРОЛІВСЬКА РОДИНА ДАНІЇ НА ВІДВІДИНАХ У ЗСА

Вашінґтон. — У понеділок, 10-го травня, сюди прибула кораблем на формальні відвідини данська королева Марґрете II-га та її чоловік принц Генрік. Їх офіційно в порті привітали державний секретар Генрі Кіссінджер і данський міністер закордонних справ К. Б. Андерсен. Королева і Принц під час своїх відвідин у столиці ЗСА житимуть в „Блер Гавс", тобто, будинку призначеним для визначних гостей. У вівторок королівська родина була гостями президента Джералда Форда у Білому Домі, де відбувся бенкет, в якому брало участь понад 120 осіб. Відвідини королівської родини зв'язані з відзначенням 200-річчя Американської Незалежности.

200-РІЧЧЯ АМЕРИКИ СВЯТКУВАТИМУТЬ ТАКОЖ В БАГАТЬОХ КРАЇНАХ СВІТУ

Вашінґтон. — Численні американські кореспонденти звітують, що не тільки ЗСА підготовляються до величнього святкування 200-тої річниці Американської Незалежности, яка припадає 4-го липня ц. р., але також багато країн світу, зокрема країн Европи, які мають історичне і кровне пов'язання з Америкою. Багато урочистостей, дуже часто ініційованих і піддержуваних урядами, відбудеться у Великій Британії, Західній Німеччині, Франції, Італії, Греції і скандинавських країнах. В програмах таких святкувань виступатимуть американські симфонічні оркестри, відбуватимуться виставки американських малярів, письменників і поетів, а в европейських театрах ставитимуть речі американських авторів. Передбачені також великі мистецькі фестивалі музики, танків тощо, як також фестивалі американських фільмів, які віддзеркалюють події з часів Американської Революції. У Великобританії, наприклад, вже відкрили численні відділи при музеях, у яких виставлено експонати, які мають будь-який зв'язок з подіями Американської Революції. Деякі місцевості будуть цікавити американських туристів, зокрема Бредник, де дідусь усновленого Даніеля Буна був ковалем, або Антон Бурнел де в місцевому костелі знаходяться різьби предків Роберта Е. Лі. Знову ж в Північній Ірландії, звідки в роках 1717-1775 виїхали тисячі еміґрантів до Америки, відкрито великий 26-акровий парк, де розміщено музейної вартости будинки і халупки, у яких жили ірляндці перед своїм виїздом до Америки, або моделі будинків, побудованих ними в ЗСА. Шотляндія відзначить 200-річчя ЗСА окремим фестивалем американської музики, балету тощо, який відбуватиметься від 24-го серпня до 13-го вересня ц. р. Знову ж в Західній Німеччині головним пунктом святкування буде місто Франкфурт, де вже 15-го травня відбудуться великі урочистості, присвячені 200-річчю Американської Незалежности на яких з промовами виступатимуть канцлер Гельмут Шмідт і віцепрезидент ЗСА Нелсон Рокефеллер, а 4-го липня німецька телевізійна сітка передаватиме безпосередньо з Вашінґтону святкування в американській столиці. Швабія, звідки походять багато сьогоднішніх громадян ЗСА, організує спеціяльні полети до Америки в ціні тільки 300 долярів для відвідин історичних місцевостей. Для переведення цих відзначень федеральний уряд в Бонні призначив 5 мільйонів долярів. Святкування у Франції матимуть вийнятково урочистий характер, бо Франція брала активну участь в американській революції, допомагаючи військам Вашінґтона здобути свою незалежність. На будинку, де в роках 1784-85 урядував спеціяльний амбасадор Америки, Джон Адамс, який опісля був обраний другим президентом ЗСА, заходами урядів Франції і ЗСА вмонтовано окрему таблицю, біля якої в дні 4-го липня відбудуться урочистості. Крім того, передбачено ряд інших імпрез релігійного і світського характеру та зложення вінка на могилі Лафаєтта. Як відомо багато бритонців, які раніше виїхали до Америки, брали безпосередню участь у визвольній війні ЗСА.

У Швеції іГолляндії, крім запляннованих американських фестивалів, відбудеться також ряд мистецьких виставок і так звані „американсько-скандинавські дні" з виступами представників ЗСА і скандинавських країн. Атракцією в Голляндії є, наприклад, дім Джона Адамса в Амстердамі. Урочистості в Італії відбуватимуться переважно в місті Генуї звідки походить Крістофор Колюмб. В Генуї відбудеться 15-го червня великий фестиваль американської музики і мистецтва, а 4-го липня велику програму підготовляють моряки 6-ої американської фльоти, яка буде гостем Генуї в тому часі.

Поза Европою до подібних святкувань готовиться також Австралія, де на центральних святкуваннях виступатиме з промовами віцепрезидент ЗСА Нелсон Рокефеллер. Рівнож запрошено відбути там в місті Сіднеї велику параду з участю війська, поліції і пожарної сторожі, як також молодечих і ветеранських організацій. Крім того, майже у кожному більшому місті відбуватимуться святочні вечорі, присвячені дневі Американської Незалежности.

УВАН і „Слово" вшанували пам'ять ред. Богдана Кравцева

Св. п. Богдан Кравців

Ню Йорк. — Українська Вільна Академія Наук у ЗСА та Об'єднання Українських Письменників „Слово" спільно вшанували світлу пам'ять померлого з кінцем минулого року дійсного члена УВАН і члена „Слова" ред. Богдана Кравцева окремим Вечором, що відбувся тут в приміщеннях Українського Інституту Америки минулої суботи, 8-го травня, в пополудневих годинах з участю понад сотні осіб. Вечір відкрив коротким словом довголітній голова і тепер почесний голова „Слова" та голова Фундації ім. Богдана Кравцева, проф. Григорій Костюк. Про поетичну творчість Покійного доповідав теперішній голова „Слова" мгр Остап Тарнавський, а в мистецькій частині програми маестро Йосип Гірняк читав поезії з „Глосарія", останньої збірки св. п. Богдана Кравцева, а Ждана Кравців-Скальська виконала на фортепіяні твори Бетговена і Шопена.

Тріо: Кокольська, Соневицький і Тисовський дають концерт в Ню Йорку цієї суботи

(Л.В.) Це була щаслива думка об'єднатися трьом визначним артистичним силам в одне мистецьке тіло: композитор-піяніст, співачка і співак створили тріо, що ось успішно концертує по більших містах ЗСА і Канади, несучи славу української пісні до наших поселенців у містах Північної Америки. Це тріо — Ігор Соневицький, Марта Кокольська-Мусійчук та Володимир Тисовський.

Вол. Тисовський

Д-р І. Соневицький, композитор, піяніст, педагог і музичний науковець з світ...

(Закінчення на стор. 4-ій)

Появилися друком спомини Івана Дмитрика, вояка УПА, „У лісах Лемківщини"

У В-ві „Сучасність" щойно появилися книжкою спомини колишнього вояка УПА Івана Дмитрика п. з. „У лісах Лемківщини".

Вояк УПА. Фотокопія (поменшена) дереворіту Ніла Хасевича, виконаного в Україні в 1949 році, якою прикрашено обкладинку книжки „У лісах Лемківщини"

Спомини Івана Дмитрика, які він написав зараз після переходу на Захід — це розповідь про дії УПА на Лемківщині від 1944 року аж до переходу частин УПА на Захід у 1947 році. Вони написані щиро, безпретенсійно і живо, повні зворушливих, героїчних, трагічних і деколи майже пригодницьких моментів.

„У своїх споминах, — пише Ю. Лопатинський-Калина в передмові — Іван Дмитрик нічого не замовчує, нічого не прикрашує. Він описує правдиві події і правдивих людей. Українській повстанець у споминах Івана Дмитрика це передусім людина. Людина свідома та повна віри у справу, задля якої була готова покласти життя і безстрашно йшла у бій, але також людина, яка відчуває страх, холод, голод і біль. Людина, яка вміла радіти, але рівночасно і плакати. Цим розповідь І. Дмитрика яскраво відмінна від інших небагатських споминів, які дотепер появилися про УПА".

Книжка має 304 стор. Передмова Юрія Лопатинського-Калини. Редакція Ніни Ільницької. Мапи Йоахима Вишневецького. Оформлення Якова Гніздовського. Ціна 8.00 дол.

Книжку можна набути у представника В-ва „Сучасність", N. Inytzkyj, 875 West End Ave., Apt. 14 B., New York, N. Y. 10025.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Помилки мстяться

Що помилки мстяться — це давнозвісна істина. Помилка, про яку мова, ще не помстилася, але це легко може статися, якщо вона своєчасно і відповідно не буде направлена.

Маємо на думці американську помилкову „політику детанту" відносно Совєтського Союзу, що його одержав теперішній уряд президента Форда в спадщині від попереднього президента Ніксона і продовжує її із ще більш помилковою метою, про яку цілком припадково довідався американський нарід з інструкції дорадника Державного департаменту і державного секретаря Генрі Кіссінджера, Гельмута Сонненфельдта щодо „більш органічного і природного" зв'язку поневолених східньоевропейських народів зі Совєтським Тоюзом, що йде цілком по лінії русифікаційно - народовбивчої політики „злиття націй", придуманої кремлівськими верховодами.

Наявним доказом того, що американський нарід не погоджується з такою політикою теперішнього уряду у Вашінгтоні, можуть послужити останні висліди правиборів, які дають виразну перевагу Рональдові Ріґенові, що критикує таку політику Кіссінджера та уряду президента Форда. Очевидно, що в теперішній зміні поглядів американських виборців грають ролю також інші фактори й аргументи, але рішальний вплив на це згаданої інструкції Сонненфельдта є безсумнівний. Це потверджують численні виступи, заклики та звернення і твердження в теперішній правиборчій кампанії. Для прикладу навести б тільки багатомовне звернення до виборців Пуерторіканського Конґресу Ню Джерзі, в якому м. і. сказано:

„Народи східньоевропейської спадщини, які становлять більшу силу в Ню Джерзі та в північних індустріяльних стейтах, розглядаються за процедурою, щоб сказати своє слово в розвитку закордонної політики відносно їхніх поневолених батьківщин. Як чорні і пуерторіканці намагаються впливати на розвиток внутрішньої політики, так східньоевропейці намагаються використати за аргумент концепцію Сонненфельдта відносно „органічного зв'язку" східньоевропейських народів зі Совєтським Союзом"...

В дальшому Пуерторікаський Конґрес ствержує, що: „Східні европейці, які нараховують 1.4 мільйона в Ню Джерзі, будуть змобілізовані, як ніколи досі в політичному минулому.

Східні европейці, яких нараховується в ЗСА 18 мільйонів, у величезній кількості голосуватимуть у загальних виборах.

Дотеперішній перебіг кампанії Форда - Ріґена запевняє, що закордонна політика буде більшим арґументом у загальних виборах..."

З таких і подібних міркувань Пуерторіканський Конґрес приходить до висновку та радить пуерторіканським виборцям використати таку ситуацію і своїми симпатіями та піддержкою вимог виборців східньоевропейського походження здобути їхні симпатії та їхню піддержку для тих внутрішньополітичних вимог, що їх ставлять пуерторіканці та інші етнічні групи.

Виявляється недвозначно, що теперішня закордонна політика Вашінґтону, як її з'ясував Сонненфельдт, може грубо помститись на кандидатах, які під такою політикою підписуються. Словно-інтерпретаційне відмежування себе від такої політики не вистачає. Тільки виразне заперечення такої політики з'ясуванням іншого становища, потверджене звільненням з їх обов'язків „архітектів" такої політики, могло б ще направити помику і це повинно статись в найкращому інтересі Америки та її престижу і ролі в світі.

З'їзд европейських компартій

Минулого тижня офіційне пресове агентство Східньої Німеччини повідомило, що довгоочікуваний, але часто відкладаний з'їзд комуністичних партій країн Східньої та Західньої Европи відбудеться в східньому Берліні, однак щойно після загальних виборів в Італії, які призначені на 20 і 21 червня ц. р. Як відомо, італійські комуністи мають вигляди здобути більшість голосів у тих виборах і таким чином ввійти до коаліційного уряду. Це може бути однією з причин, чому прийшло до порозуміння відносно відбуття з'їзду европейських компартій, який первісно був запляннований на травень 1975-го року.

Однак, головною причиною є мабуть те, що Совєтський Союз погодився на формальні концесії для компартій країн Західньої Европи та Румунії й Юґославії, які заявляють, що хочуть „прямувати до соціялізму власними шляхами" і заперечують, що СССР має „невід'ємне право" керувати світовим комуністичним рухом. Рік тому Москва наполягала, щоб в спіллному комунікаті компартії заявели, що підтримують принцип „пролєдарського інтернаціоналізму", але компартії країн Західньої Европи та представники Румунії і Юґославії запротестували, бо кремлівські верховоди покликалися саме на цей принцип, коли в 1968 році старамися виправдати свою інвазію на Чехо - Словаччину та повалення влади ліберального марксиста Александра Дубчека. Достовірні джерела твердять, що Москва погодилася, щоб замість фрази „пролетарський інтернаціоналізм" був вжитий термін „дружня співпраця".

Проте, ще не відомо, чи Москва фактично погодилася на реальні концесії, чи тільки на зміну в словах, а в дійсності продовжуватиме таку саму політику щодо своїх сателітів, яку вела проти Чехо - Словаччини в 1968-му році. Аджеж в той самий час, коли пресове агентство Східньої Німеччини повідомляло, що усунено всі перепони до з'їзду компартій Европи, то совєтський журнал „Зарубєжом" у виданні з 7-го травня помістив статтю недавно померлого генерала Сергія Штеменка, колишнього шефа штабу збройсих сил Варшавського Пакту, який одверто заявив, що головним завданням цього Пакту є „придушувати контрреволюційну діяльність" у комуністичних країнах. Ген. Штеменко, який написав цю статтю з нагоди 21-ої річниці створення Варшавського Пакту, також заявив, що в 1968-му році „соціялістичний табір подав дружню допомогу для чехо - словацького народу в його змаганнях захистити здобутки соціялізму проти зазіхань внутрішньої контрреволюції та міжнародної реакції".

Держави вільного світу та самі західньоевропейські компартії, задля власної безпеки і світового миру, мусять прикласти всіх зусиль, щоб не тільки запобігти поширенню впливів СССР на Західню Европу, але також подбати, щоб впливи Москви ступнево зменшувалися і в Східній Европі.

Я. Гайвас

ЧИ СОЦІЯЛІСТИ ВРЯТУЮТЬ ЕВРОПУ?

I

Очі світу звернені на різні точки й полоси нашої пляньети, де розігруються, або визрівають переломові події: Південна Африка, Близький Схід, може Азія. Одначе за тими запальними пунктами, які в кожного на оці, поволі слідують інші, що можуть нести зі собою не менші небезпеки. Після років бурхливого розвитку і оптимістичних прогноз, після „господарських чуд" у різних країнах Заходу, в деяких ключових країнах його прийшло до стану, в якому події можуть вирватися з-під контролі національних керівних сил і чинників. Ще світ не отрясся від „англійського шоку", з якого намагаються вивести країну соціялістичні лідери, що тепер при владі, а вже на овиді появилася Італія, а за нею зближаєсьтя Франція. Неначе з невідхильною конечністю, спричиненою внутрішньою закономірністю розвитку подій, зближається кульмінаційний пункт европейської драми, яка нечаяно може перерости в трагедію. Як кожна клясична трагедія, так і ця розвивається на слабості і помилках, фальшивих оцінках, короткозорості й блудах її акторів.

В европейському випадку „драматіс персоне" — це славні історичні народи і їхні провідники. Народи, що створили неповторні культури, видатно причинилися до розвитку цілого людського роду, а тепер самі спинилися перед захмареним невідомим. Їхні провідники, наслідники великих попередників, що побудували могутність народів і держав, вміли уникнути небезпек і зберегти ведені ними народи від провалів, — розгублені й непевні, — або затратили зариси майбутнього, або прямо не вміють вести, особливо у складних, хоч не безнадійних ситуаціях. А можливо, що десь у недалекому минулому взяли вони чи їхні попередники на шляху свого розветку фальшивий поворот, зробили ту велику помилку у своїй внутрішній і світовій політичній стратегії, від якої почався рух у небезпечному напрямі. Якщо так, тоді постає питання, чи і як можуть вони той розвиток подій узяти назад під свою контролю.

Очевидно, що в різному можна дошукуватися цього помилкового повороту в недалекому минулому, цієї стратегічної помилки. Та це не багато дасть. На сьогодні життєво важливіша проблема, що робити вже, щоб спинити наростаючу загрозу і вийти з кризи. Колись за Европою слідував світ. Сьогодні вона вже тільки одна з частин світової мозаїки, яка не веде, ані не пересуває фігур на світовій шахівниці, але сама є пересувана силами дужчими, гнибшими від неї. Песимісти додають: силами, породженими нею самою.

Державний секретар ЗСА Генрі Кіссінджер в останніх тижнях багато часу і слів зужив для алярмування своїх американських співгромадян і провідників та для остороги своїх европейських союзників перед наслідками допущення комуністів до участи в державних урядах.

Це багатослів'я державного секретаря само собою розвитку подій стримати не може, ані не застрашить наступаючих сил, бо в сучасному укладі, — та ще й навчені досвідом з інших його виступів, — і ворожі і приязні державні мужі не прив'язують багато ваги до його слів. Але одно воно напевно осягне, воно зверне увагу на справжню, конкретну небезпеку, якою було б приступлення комуністів до участи в державних правліннях. Це бо значило б: ворог у власній твердині.

Прихід комуністів до участи в урядах країн Заходу був би подвійною загрозою. В першу чергу це було б створення стану, в якому вони знутра, з керівних державних позицій повели б боротьбу з існуючим духово-культурним і соціо - політичним ладом, зі системами Заходу. Одночасно з тим з тих же самих державних керівних позицій вони б повели намагання творити новий лад і нову систему, побудовану не на власних узорах і власній традиції, а на російському прикладі. На російському взірці, що посудований на клясовому принципі внутрішньої боротьби в лоні кожного народу. Принцип цей розбиває нарід знутра й створює пригожі умови для влади групи, кліки, монопартії, в даному разі комуністичної монопартії. Така влада не з народу і не для народу, позбавлена національної підтримки, скорше чи пізніше шукатиме підтримки у „старшого брата", а тим самим буде змушена підпасти під його впливи. А це є найпряміший шлях до поширення російського імперіялізму, навіть коли б комуністичні партії Заходу не мали цього в намірі, або теоретично відкидали це. Умови, створені ними самими, викликали б об'єктивну необхідність такого розвитку.

Саме на це розраховує Москва. Російський імперіялізм вийшов з Другої світової війни вийнятково скріпленим, бо при допомозі демократичних країн Заходу Москві вдалося знищити найзагрозливіших ворогів на сході і на заході. Як знаємо, в головах кремлівських володарів після розбиття Японії і здійснення мрії „дайош Варшаву", „дайош Берлін" зашумували марива Каналу Ля Манш, Піренеїв, блакиті Середземного моря. З другого боку їм снилися безмежні простори Азії, до яких червоний Китай мав бути помостом. Одначе мрії ці виявилися тільки мріями й лопнули вони, як миляна банька від зудару з дійсністю. Завдяки розумній американській допомозі й концентрації н а ц і ональних енергій Европа стала на ноги, „повітряний міст" урятував західній Берлін, червонний Китай відкинув диктат червоної Москви і „вибрав власну дорогу до соціялізму".

Це були великі й очевидні невдачі російського імперіялізму. Одначе історичний досвід усіх народів і часів учить нас, що тимчасові невдачі не зупиняють захланного і динамічного аґресора. Його треба розбити і знешкідливити, бо інакше він шукатиме щораз нових шляхів до поширення. І Москва пробує всіх можливих заходів і на всіх теренах. В Кубі мабуть для неї самої несподівано їй удалося, в Чіле — ні. В Анґолі вдалося, але на Близькому Сході — ні.

Ясно, що кожен здобуток добрий і кожний здобуток важить. Але дорога до супремації над світом, — а саме така ціль кожного імперіялізму, — через Кубу, Анґолю дуже довга і непевна. Позитивне для Москви рішення в Китаї чи на Близькому Сході було б великою і вагомою перемогою. Та не вдалося. З досвіду знаємо, що Москва терпеливо чекатиме і підготовлятиметься. Може якраз на тих стратегічно важливих і рішаючих теренах їй таки удасться? А в міжчасі вона пробує в інших пунктах землі.

Здобутий причілок у будьякій країні західньої Европи був би для неї великою перемогою і тереном, з якого можна паралізувати Захід. Коли ж це було б у Італії або Франції, перед чим так голосно й категорично перестерігав Генрі Кіссінджер, то при сприятливих умовах для Москви це міг би бути початок розвалу НАТО й цілого західнього бльоку.

Хто може не допустити до цього?

НА МУЗЕЙНІ ТЕМИ

(Л. Б.). — Коли Рада для справ культури при СКВУ старалася ствердити наявність музейних збірок у ЗСА, виявилось, що їх є 8. Не всі вони заслуговують на назву музею, бо це є не раз невеликі збірки, що зберігаються в кількох пачках. Але вони свідчать, коли не про дбайливість своїх власників, то про наші замилування до старовини. І це доводить до того, що не вспіє побудуватись чи заснуватись якась громадська централя, коли в ній проголошують музейну кімнату і починають збирати до неї музейні речі.

Ця тяга до зберігання нашого минулого криє в собі ясву загрозу. Збирання виробів народного мистецтва є тепер дуже утруднене через нашу відірваність від материка. Там на місці ще багато дечого можна зібрати, не зважаючи на те, що сільські мистецькі вироби давно вже вийшли з ужитку. Адже багата музейна збірка Івана Гончара у Києві постала в часі і після II світової війни. Але нам доступ до тих джерел утруднений і в наші руки попадають звідтіля вже тільки вироби прикладного мистецтва, призначені для збуту закордоном.

Друге джерело, на яке розраховують збирачі старовини, це предмети народного мистецтва, зберігані в наших родинах. Ще безумовно багате джерело і з нього можна скористати. Адже при виставі килимів, що її влаштував 98 Відділ СУА в Мистецькому Музеї у Філядельфії у 1974 р., виявилось, що рухливі союзянки вишукали 15 добре збережених килимів по наших родинах. Та це джерело теж має свої недоліки. При всьому замилуванні до народного мистецтва у наших родинах зберігається багато неповноцінних, а то й зманірованих речей. Тому й не диво, коли в таку „музейну" збірку попаде „вишивана" порцеляна або „мальована" дереворізьба.

Тому треба добре призадуматись над творенням нових музейних збірок. Є дуже мало виглядів на те, щоб тепер уже могла постати цінна музейна виставка на новому поселенні. Друга річ — показ народного мистецтва чи невелика постійна виставка. Такі є бажані і вказані в наших громадських центрах чи кредитівках. Виложені в ґабльотках чи стінних осклених шафах, вони можуть свідчити про нашу народну культуру.

За матеріял може послужити саме прикладне мистецтво у доброму виконанні. Адже всюди є вишивальниці і писанкарки, можна роздобути керамічні вироби і дереворізьбу. До оформлення такої виставки і для написів слід притягнути мистецьку силу. Така постійна виставка повчає і, коли вона виконає свою роботу, тоді її зміст можна поновити.

В одному випадку можна повітати творення нової музейної збірки. Це тоді, коли її творить котресь із наших землящтв. Вже існує зв'язок музею Бойківщини і Лемківщини, Світове Об'єднання Гуцулів також носиться з думкою заснування свого музею. Такі обласні музеї можуть роздобути добрі речі серед свого членства, а й організувати дещо в краю. Тоді це намагання принесе користь. Треба сподіватись, що колись ці музейні збірки об'єднаються в одну досконалу цілість. А тоді будуть вповні репрезентувати народну творчість у науковій і сучасній формі.

Так як тепер справи стоять — найбільш переглядною і повною у ЗСА є музейна збірка Союзу Українок Америки. Вона постала сорок п'ять років тому, коли провід СУА розумів притягаючу силу українського народного мистецтва і постановив замовити збірку в Рідному Краю. Ініціяторкою того була Олена Лотоцька, яка дотепно розказувала багато пізніше, як то СУА з 5-ти центами в кишені надумав розпочати музей. Цю збірку мала виконати кооператива „Українське Народне Мистецтво" у Львові, а замовлення прийняло і виконала пізніша голова СУА Стефанія Чижович - Пушкар. Це був зав'язок, що складався в більшій мірі з добре опрацьованого прикладного мистецтва. Хоча були тут і чисто народні вироби, як трембіта і справжнє гуцульське вбрання. Пізніше провід СУА доповнив це ядро

(Закінчення на стор. 4-ій)

Д-р Володимир Ґалан

ЗУАДК ДОПОМОЖЕ!

Не могло бути кращого заголовка для статті, поміщеної у „Свободі" 28-го квітня 1976 р., в справі допомоги нашим переселенцям в Бразилії п. н. „Хто допоможе тим людям".

Писати статті, навіть відвідувати цілі оселі — може хтонебудь. Але хто може принести дійсну допомогу?

Питання допомоги нашим фармерам у Бразилії і Арґентині не сьогоднішнє, а коли українська еміґрація нічого не робила в цій справі протягом останніх років, на це були дві причини:

1) Ніхто не вірив що після Другої світової війни, коли прийшла велика проблема — переселення т. зв. скитальців — можна було брати під увагу ще і допомогу Бразилії та Арґентині, тим більше, коли ті дві країни теж включилися в загальну допомогу в переселюванні скитальців з Европи і то з великим успіхом.

2) Провід українців цих двох країн, — світський і духовний, — ніколи цієї справи не порушував на сторінках преси, як дуже пекучої.

Коли я в 1970 році відвідував Бразилію і Арґентину з рамени Української Щадниці і Українського Народного Союзу, я відбув цілий ряд нарад з представниками наших громадських і релігійних організацій у Бразилії та Арґентині, як рівнож нарад з представниками урядів цих країн та американськими амбасадорами. Для ведення ефективної допомогової праці нашим фармерам — усіма разом однозгідно постановлено:

1. Створити в Бразилії один спільний Український Бразилійський, а в Арґентині Український Арґентинський Комітети, зложені з усіх українських груп;

2. Виробити один плян допомоги нашим фармерам цих двох країн та переслати одну копію до американської амбасади, а другу до ЗУАДК для затвердження владою у Вашинґтоні в програмі т. зв. „Закордонної допомоги", яка тоді для Бразилії перевищувала суму 700 мільйонів долярів річно;

3. Посилити справі виховання молоді — стипендіями і організацією осередків для молоді.

Досьогодні вже понад 6 років ждемо на створення Комітету та спільного пляну для допомоги фармерам. ЗУАДК вже два рази письмово, а навіть телефонічно повідомляв Хліборобський Союз в Бразилії, що закупить оселю для молоді біля Куритиби та передасть її для вживання Хліборобському Союзові, але не може дати гіпотечної позички, якої жадає Хліборобський Союз. І тому на запит: хто допоможе цим людям відповідь проста — ЗУАДК виконав би це велике завдання допомоги, якщо:

а) буде створений спільний Комітет в Бразилії для допомоги нашим фармерам;
в) буде опрацьваний плян тієї допомоги по окремих районах та передання відписів тих плянів американській амбасаді та ЗУАДКомітетові і в) українські світські і духовні організації всіх країн українського поселення включаться до праці ЗУАДКомітету — пліч-о-пліч, до цієї велетенської праці допомоги „Брат - Братові".

Звертання до поодиноких осіб чи організацій тут не допоможе. Тут мусить стати до спільної праці вся українська громада під проводом своєї міжнародно - визнаної організації ЗУАДКомітету, а успіх буде певний. В протилежному випадкові — ми будемо самі себе дурити. Рівнож треба підкреслити, що на розв'язку такої великої проблеми немає однієї рецепти, однієї розв'язки, тих розв'язок може бути більше. Але треба усвідомити собі: 1) велич завдання, яке перед нами, 2) потребу людських сил до їх переведення, та вкінці 3) потребу фінансових засобів. Все це можливо перевести, якщо буде в нас згода і добра воля допомогти Брат - Братові.

Безумовно усі охочі люди й організації будуть мати найкращу нагоду виявити себе і взяти участь у цій братній праці на зборах Української Суспільної Служби в дні 29-го травня ц. р. у Філядельфії.

∴

Готовий допомогти

В справі статті п. Степана Плахтина „Хто допоможе тим людям?"

На мою думку, допомогти українцям в Бразилії можна лише шляхом переселення всіх тих, кому не залежить на Бразилії, до таких країн, як ЗСА чи Канада. Практично це можна було б перевести в спосіб започаткування писемного листування між окремими особами, чи родинами українців, які живуть в цих країнах.

Я особисто готовий фінансувати перевіз кількох родин, дати їм тут квартири і працю.

І. Лозовий

Ню Йорк

В. Мушинська

ЧУДЕСНЕ АКАПУЛЬКО...

(1)

Наближалися Великодні короткі вакації і моя доня Адріяна дуже хотіла їх провести десь над морем в еспаномовній країні. Вибір впав на Акапулько в Мехіко і після формальних полагоджень з подорожевим бюром ми обидві вирушили в дорогу. Лет був знаменитий і за 4 з половиною години безперервного лету з Детройту, ми опинилися на летовищі в Акапулько. При перевірці документів чути тільки англійську мову, написи всюди в двох мовах, летовище побудоване зовсім як в Америці і нічого мехіканського тут не зауважую, як тільки те, що урядовець, що перевіряв Адріяни папери, доглянув, що вона вроджена в Арґентині і сказав „мучас ґраціяс сеньоріта". Це й все, що ми чули по-еспанськи на летовищі. Я тоді зрозуміла, що сюди приїжджають туристи найбільше з Америки й Канади і що місцеве населення старається якнайкраще їм догодити, розмовляючи по-англійськи. На дворі чекав на нашу групу цілий ряд автобусів, які мали нас завезти до готелів. Хвиля тепло-вогкого повітря ворушила сильно пальмовим віттям, це давало відчуття, що находимося в тропічній полосі. Одинокі дерева, що звертають тут увагу, це кокосові пальми, видимо насаджені тут для прикраси летовища. По дорозі до готелю розглядаємо околиці. Виглядає наче тут нічого не росте, посуха без кінця і час від часу можна зауважити якесь бідне „ранчо". Ада каже, що їй тут подобається, навіть вживає еспанські слова „пікторескo" (мальовничо), хоч я в тій біді нічого з тієї мальовничости не бачу. Наш автобус пнеться тепер під гору, щощораз околиці стають цікавішими, хоч рістня на горах суха, суха до цілковитої загибелі, то все таки, коли відкривається перед вами прекрасна панорама морської затоки з лагідними пляжами, окруженої горами без кінця, тоді ви попадаєте в захоплення чудовим природним положенням цього відпочинкового міста. Порівняти Акапулько можна з Ріо де Жанейро; це і прийшло мені відразу на думку, що потім потвердив провідник нашої прогульки, пояснюючи що Ріо ставлять на перше місце щодо природної краси, а Акапулько на друге. Важне тут те, що погода завжди соняшна і кожний турист знає, що його вакації не попсують дощі, тому й розвинувся тут надзвичайний туристичний рух. Теплий пісок, теплі морські хвилі, вигідні готелі й незчисленні розваги, краса природи, — все це створює ідеальну атмосферу для кожної працюючої людини, яка хоче змінити хоч накоротко свій спосіб життя.

Ми дістали кімнату на четвертому поверсі з бальконом, звідкіля видно майже цілу затоку морського побережжя славного Акапулько. Наш готель, так як багато інших, побудований дослівно на самій пляжі, щоб гості могли якнайсвобідніше користати з пляжі. Є тут і величезний басейн на „патіо" готелю для дорослих і дітей, довкруги якого є ґалерія з тропікальними рослинами.

По полудні, десь коло 3-ої години, починає грати оркестра ніжні мелодії в готелевому кафе-барі. Бар відкритий, відділений тільки кількома кущами запашних квітів, тому й музика доходить до кожної кімнати. Може декому й забагато тієї музики, бо пізніше оркестри міняються й приходять голосні модерні співаки, які виспівують на різних мовах всякі найновіші чудеса (аж до другої години ночі).

Поза басейном простягається пляжа, засаджена кокосовими пальмами і парасолями, покритими сухим пальмовим листям. На пляжі рух починається, як тільки покажеться сонце. Кожний, що приїжджає да Акапулько, хоче набрати якнайбільше того сонця та надихатися чистим повітрям, якого бракує по великих містах. Хоч ми й уважали, щоб не сидіти забагато на сонці, та уживали різних „чудотворних" олійків, то все одно увечорі пекли плечі й шкіра на носі почала дуже скоро злазити, але це все „належить до програми", принаймні так я потішала Аду.

На пляжі не дають вам спокою продавці різних-предметів... різних речей. Це дійсно перешкоджає вам відпочивати чи розмовляти з принагідними знайомими, бо цілий час вам щось пропонують купити. Та не тільки пропонують, а просто настоюють на тім, переконуючи, що вам саме потрібний цей капелюшок від сонця, чи коралі, чи кошик, чи розмальований глечик, чи навіть блюзка для охорони від сонця. І саме на таку мережену блюзку і я далася намовити; адже той мехіканський хлопець так довго мене переконував, що його блюзка буде краща для мене за мою американську і що я виглядатиму „як фільмова артистка". Тут я й спокусилася, бо ж котра жінка не хоче мати принаймні ілюзію, що й вона... фільмова зірка в Акапулько, хоч я добре знала, що мої розміри не для артистки, але продавцям на пляжі все дозволено говорити, щоб тільки продати, бож туризм, це одиноке джерело їхнього прибутку.

Щоб краще познайомитися з Акапульком, ми взяли квитки на досить коштовну вечірню туру. Ада вистроїлася до нічної подорожі в очах матері навіть краще ніж голівудська зірка і я відчувала багато гордощів, коли наші співрозмовники гратулювали мені за неї. Наш провідник пояснив нам, що ми маємо бути сьогодні в чотирьох місцях, і тому він просить після закінчення кожної вистави негайно повертатися до автобусу, де він нас докладно перераховував і віз у нове місце.

Перше нас повезли до готелю-ресторану „Ляс Карретас". Це дуже оригінально удекорований ресторан під відкритим небом (як зрештою більшість ресторанів в Акапулько), в якому дають два рази на вечір представлення мексиканських народних танців при акомпаньяменті славної вокально-інструментальної групи „Маріячі". Мексиканські танці мають дуже багато спільного з еспанськими. Принаймні ті, що ми бачили, полягали на майстерному вистукуванні закаблуками дівчат і хлопців, т. зв. „Сапатео". Вкінці на сцені появився мехіканець на справжньому коні і викручував своїм „ляссом" різні чудеса, його витренований кінь також показував свої вмілості. Зробили там з нас знімки в мексиканських капелюхах на пам'ятку, яку я радо собі затримала.

(Продовження буде)

В ОБОРОНІ СВОБОДИ ВІРИ І ЦЕРКВИ В УКРАЇНІ

ЗВЕРНЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ АМЕРИКИ

Секретаріят Світового Конгресу Вільних Українців постановив в 1976 році зосередити свої зусилля в обороні „Свободи Віри і Церкви в Україні" і тому звернувся до всіх українців у вільному світі з проханням, щоб в травні 1976 році провести „День Молитви в намірені українського народу та всеукраїнської національної єдности". В Україні немає свободи віри — тому ми зобов'язані вживати всіх можливих засобів, щоб облегшити долю своїх братів і сестер, які перебувають під безбожним пануванням та прискорити той час, коли „помоляться на волі невольничі діти".

Піддержуючи всеукраїнський почин Секретаріяту Світового Конгресу Вільних Українців, Екзекутива Українського Конгресового Комітету Америки закликає все Українське громадянство в ЗСА взяти численну участь у Богослуженнях, що будуть відслужені в намірені Українського Народу в Українських церквах.

Відзначуючи в цьому місяці боротьбу Українського Народу за свобідний вияв віри, думки і своїх національних почувань, підготовуємо у всіх наших осередках програму ширших зборів для заманіфестування нашої солідарности з українським народом на рідних землях.

З нагоди проголошення місяця травня, місяцем СКВУ, Екзекутива УККА звертається до всіх своїх Відділів та членських організацій з проханням перевести в цьому місяці на місцях збірку датків на фонд бюджету СКВУ в 1976 році.

Даймо можливість Світовому Конгресові Вільних Українців здійснити намічені пляни й задуми, складаючи щедрі пожертви на його працю.

Екзекутива Українського Конгресового Комітету Америки

Ню Йорк, травень 1976 року

Шевченківські Роковини в Гартфорді

Цьогорічні Шевченківські Роковини, які відбулися 7-го березня 1976 року, улаштувала Українська „Рідна Школа" під патронатом Відділу УККА.

Шкільний хор під дир. інж. А. Пришляка, він же й управитель Рідної Школи, у виконанні шкільної дітвори від 2-гої до 10-ої кляси.

Голова Відділу УККА д-р О. Теслюк, відкриваючи свято, привітав присутніх підкреслюючи геніяльну постать в особі Тараса Шевченка та його неоцінену для нас спадщину.

Після деклямацій співав тя дві деклямації виконали: Св. Лучкань і Р. Лучкань.

Після деклябацій співав шкільний хор.

Святочну доповідь виголосив голова Відділу УККА, яка була пов'язана з творчістю мистця-маляра, скульптора, його науки, заслання та вкінці вільної людини і його малярської спадщини.

Віддак слідували деклямації в переплеті пісень шкільного хору. Деклямували: І. Набережний, Л. Фаль, Є. Дубік, О. Зборовський, Х. Пришляк а також виступили учні 4-ої кляси з деклямаціями — Гарасимяк, М. Колінська.

Кінцеву точку інсценізацію „Тополя" виконали учні 9-ої і 10-ої кляси.

Шкода лише, що публіка не дописала та виключно — складалась з батьків шкільної дітвори.

Відспіванням українського національного гимну закінчено Святочні Роковини.

П. Ш.

Концерт Романа Придаткевича в Гантевіллі

Слов'янський Клюб, Алабамського університету в Гантсвіллі, влаштував виступ українського концертового скрипаля і композитора д-ра Романа Придаткевича. Довірна публіка привітала маестра рясною бурею оплесків. Акомпаньювала піяністка Ніна Баргеці-Алспа. Перші акорди III-ої сонати Й.С. Баха в Е-дурі пролунали по всій концертовій залі нашого університету. Спочатку відчувалася деяка стриманість поодиноких фраз нашого невтомного пропагатора української музики. Чотири частини Бахової сонати, ,,Ададжо'', згодом ,,Аллегро /Фуга/'', потім ,,Ададжо, ма нон танто'' і вкінці ,,Аллегро нон ассаї'' поступово набирали чіткости і пливучости в руках цього справжнього майстра, який панує над своєю скрипкою.

Проф. Р. Придаткевич

Американські твори заступлено композиціями ,,Ривайвил'' Ч. Айвса; ,,Ту ей Вайлд Ровз'' Е. МекДовелла, в опрацьованню Придаткевича; і ,,Піс Бейсд он Амерікан Тюн /твір на американський мотив/'' Г. Манена /Придаткевича/. Останній твір підкреслював енергійність та непохитність ,,легато'' і швидких ,,стакато'' пасажів, які артист з'єднював в одну цілість, захоплюючи своїх слухачів.

Кульмінаційною точкою першої частини програми була Придаткевича власна композиція, ,,Українська рапсодія на кобзарські теми''. Це твір більшого формату, з трьох частин, ,,Кобзарська дума'', ,,Козацька пісня'' /з кількома контрастними варіяціями/ і фінал, який включає декілька кобзарських танків. Сл. П. д-р Зиновій Лисько, /в ,,Українському Самостійнику від 26 липня 1953 р./ так характеризує творчість композитора Придаткевича: ,,Народна тема є для нього тільки вихідною точкою, з якої він самостійно розвиває більшу форму, тобто власну творчу думку і її мистецьке оформлення. Це Придаткевич переводить своєрідними засобами і стилем. Його досить відважні, барвисті гармонії, його уміння і спосіб поліфонічного думання, його різноманітне опанування великих форм складаються на той своєрідний стиль, що ставить його в ряд найповажніших українських композиторів''...

В ,,Українській рапсодії'' композитор видвигнув всі нюанси наскрізь оригінальних гармоній і контрапунктів, залишаючи стиль музики старинних кобзарів /він був учнем д-ра Філярета Колесси в інституті ім. Лисенка/ і поринаючи в нутро української творчої душі. Справжня стихія української народної мудрости видвигнулась назовні, а душею і умом композитор збагнув можливості, які перетворив у величаву музичну поему. Рапсодія віддзеркалює глибокий талант і широкі технічні знання в тематиці музики й тематичній розробці твору. Старинна китайська пословиця говорить: ,,В світі немає нічого нового, вся творчість виникає на базі старинного початку, а вартість новітнього залежить від таланту і способу представлення ідеї по своєму''.

Мікроскопійна аналіза всіх жанрів мистецтва погоджується з цією пословицею. Вся творчість усіх жанрів мистецтва черпає з ресурсів народного джерела і розвиває їх клясиками мистецтва даних народів до їх максимуму.

Після перерви, друга частина концерту була дебютом опрацьовань і самостійних менших творів Придаткевича. ,,Пісня про Америку'' /за В. Барвінським/, ,,Думка'' М. Гайворонського, ,,Коломийка'' /за Ф. Колесою і М. Гайворонським/, сатиричі варіяції Миколи Коляди /опр. Придаткевичам/, ,,Плач невістки'' /щопр. свобідно за О. Кошицьем/, та ,,Гуцулка і Аркан'' Придаткевича. Всі українські твори американська публіка прийняла з захопленням та признанням.

Починаючи ,,Думою'' з ,,Української рапсодії'', та кінчаючи ,,Арканом'' артист віддзеркалив всю Україну, від Дону аж по Карпати. Піяністка Ніна Бергеці-Алспа майже без труду визнавалась в характері української ладової музики, що причинилось наданню обидвома артистами яркого українського кольору.

Після концерту відбулося прийняття в пошану гостей, де слухачі мали змогу познайомитись з Лідою Придаткевич, дружиною маестра, з маестром і піяністкою.

Остап Стромецький

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

УНСоюзу!

Брежнєву „присвоїли" ранґу маршала

Москва. — Пресове агенство „Асосіейтед Пресс" інформує, що в суботу, 8-го травня, Президія Верховної Ради Совєтського Союзу, очолювана Ніколаєм Подгорним, підвищила генерального секретаря КПСС Леоніда Брежнєва до військової ранґи маршала, а також того самого дня в Дніпродзержинську, Українська ССР, відкрито пам'ятник Брежнєва. Йосиф Сталін, який сам зробив себе генералісимусом, був останнім провідником совєтської компартії, що мав таку високу військову ранґу. Брежнєв в публіці завжди виступає в цивільнім одягу, бо від часів Сталіна Політбюро наголошує свій цивільний характер, хоча багато з його членів мають високі військові ранґи.

Коментатори вказують, що підвищення Брежнєва до ранґи маршала та відкриття його пам'ятника в Дніпродзержинську, де він народився, мали на меті наголосити його „воєнні заслуги". Під час Другої світової війни він був політичним старшиною-генералом (політруком) на західньому, т. зв. „Українському фронті", як рівнож на південному фронті.

Замість квітів, зложили на Пресовий Фонд пластового журналу „ЮНАК".
На свіжі могили

сл. п. БОГДАНА КРАВЦЕВА і ОСИПА СТЕЦУРИ

Володимир Бандера $10.00, Юрій Богачевський $10.00, Іриней Іваїв $10.00, Володимир Кріль $10.00, Богдан Одежинський $10.00, М. Бандера $5.00, Роман Максимович $5.00, Анатоль Прасіцький $5.00, О. Швед $5.00, Юрій Раковський $10.00, Ольга і д-р Микола Кузьмович $25.00.

На свіжу могилу

сл. п. ОСИПА СТЕЦУРИ

Роман і Ірена Левицькі $10.00, Роман і Іванна Бобяк $10.00, Володимир і Надія Онишкевич $30.00, Любомир і Марія Лямпіка $10.00, Зеновій Онишкевич з родиною $10.00, Зеновія Онишкевич $10.00, Володимир Корнага $10.00, Юрій Павлічко $5.00, Лідія Баранська $10.00, Іван і Діна Самійленко $25.00, Олег і Христина Самійленко $25.00, Мирослав Раковський $10.00, Роман і Ольга Мицик $25.00, Омелян і Емілія Плешкевич $25.00, д-р Іван Рудавський $50.00, Володимир Проціпський $25.00, д-р Роман Граб $40.00, Ярослава Левицька $10.00, Петро Пясецький $10.00.

Разом 455.00 ам. дол.

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ

Незабутньої і Дорогої нашої Голови Центрального Жіночого Товариства „Союз Українок" у Львові

св. п.

МІЛЕНИ РУДНИЦЬКОЇ

зібрані бувші члени Головного Виділу СУ звертаються до всіх відданих ідеям ЦЖ Т-ва „Союз Українок" у Львові з проханням, складати датки на видання спогадів про Покійну.

Звертатися на адресу:
MRS. MYROSLAWA MRYC-HUK
3619 Riverside Avenue, Cleveland, Ohio 44109

УКРАЇНСЬКЕ АКАДЕМІЧНЕ Т-ВО „ЗАРЕВО"
запрошує Українське Громадянство
на ДОПОВІДЬ

Д-ра Марка Антоновича

на тему
„СВІТОГЛЯДОВІ ШУКАННЯ в УКРАЇНІ"
яка відбудеться
в суботу, 15-го травня 1976 р.
о год. 6-ій вечора
в УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ ДОМІ
кімната ч. 22 в Ню Йорку, Н. Й.

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, Па.
влаштовує ДОПОВІДЬ

д-ра Михайла Паламаря

п. н.
„ТОРГІВЛЯ УКРАЇНИ В СТАРИННІЙ ДОБІ"
що відбудеться
в неділю, 16-го травня 1976 р.
в приміщенні
ДОМІВКИ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ
при 4949 Old York Rd.
Початок о год. 5-ій вечора.
Управа щиро запрошує все Громадянство.

ОМУА

Об'єднання Мистців Українців в Америці
запрошує Громадянство
НА ВІДКРИТТЯ

ВИСТАВКИ ОБРАЗІВ, ГРАФІКИ і СКУЛЬПТУРИ

що відбудеться з нагоди 200-річчя Америки та 100-річчя нашого поселення в ЗСА, в п'ятницю, 14-го травня 1976 р. о год. 6-ій веч. в Галерії Літературно-Мистецького Клюбу при 149 Друга Авеню, Ню Йорк.

При відкритті коротке слово матимуть — Йосип Лисогір, голова Крайового Комітету 200-річчя ЗСА і д-р Іван Флис, голова Комітету Ню Йорк.

Виставка потриває до 30-го травня 1976 р. і буде відкрита в будні 6-8 веч. в суботи і неділі 1-8 веч.

У 200-ЛІТТЯ АМЕРИКИ
У 100-ЛІТТЯ УКРАЇНЦІВ в АМЕРИЦІ
відбудеться

ВИСТАВКА ІКОН

БУДЕ ВИСТАВЛЕНА КИЇВСЬКА БОЖА МАТИ
ТА ДЕКІЛЬКА ІКОН З XVIII-XIX СТ.

в Галерії Шонк-Русича

13 East 7th Street (bet. 2-3 Ave's)
New York, N.Y. (212) 982-1600

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ МІННЕАПОЛІС, Міннесота
повідомляє, що
в суботу, 15 травня 1976 р.
о годині 6-ій веч.
в залі **УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ**
при 28 — 2-ій вулиці Н І
— відбудуться —

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ОКРУГИ УНС МІННЕАПОЛІС, Мінн.

На порядку дня нарад:

1. Відкриття
2. Вибір президії.
3. Звіти членів Управи.
4. Дискусія над звітами.
5. Доповідь СТЕПАНА ГАВРИША
6. Вибір Управи на 1976 рік.
7. Запити, внески і побажання.
8. Закриття зборів.

До участи в зборах зобов'язані всі предсідники, секретарі, конвенційні делеґати і інші відділові урядовці слідуючих Відділів УНС:
345, 376, 385, 400 і 487.
У зборах візьме участь —
СТЕПАН ГАВРИШ — головний організатор
УПРАВА ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ

ГОСТИННІ ВИСТУПИ „ЗАГРАВИ" У ЧІКАҐО і ДЕТРОЙТІ
ДРАМАТИЧНИЙ АНСАМБЛЬ З ТОРОНТА

„Заграва"

ПРЕЗЕНТУЄ ІНСЦЕНІЗАЦІЮ ІСТОРИЧНОЇ ПОВІСТИ БОГДАНА ЛЕПКОГО НА 5 КАРТИН

„МОТРЯ"

МЕРІЯМА ЛУЖНИЦЬКОГО І ЛУЦЯ ЛІСЕВИЧА
РЕЖИСЕР — ЮРІЙ БЕЛЬСЬКИЙ
ДЕКОРАТОР — ЕМІЛЬ ТЕЛІЖИН
КОСТЮМИ — МАРІЯ ЛЕВИЦЬКА
АДМ. — ВОЛОДИМИР ДОВГАНЮК

Чікаґо:
СУБОТА, 15-го ТРАВНЯ 1976 р. год. 7 ввечері
в АВДИТОРІЇ ШКОЛИ ШОПЕНА
вул. Райс і Кемпбел — Чікаґо

Детройт:
НЕДІЛЯ, 16 ТРАВНЯ 1976 р. год. 6:30 по пол.
CENTER LINE PUBLIC SCHOOL
2640 Arsenal Rd., Center Line, Mich.
УЧАСТЬ БЕРУТЬ 26 АКТОРІВ

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТИТУТ в НЮАРКУ
і
КРУЖОК МАТЕРЕЙ при УКР. КАТ. ШКОЛІ
СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ

П'ЯТНИЦЯ, 14-го травня 1976 р.
год. 8-ма веч.

СВЯТО МАТЕРІ

Виконавці програми:
НАДЯ ЯВОРСЬКА — фортепіяновий речиталь, кл. Т. Богданської.
УЧНІ 8-ої КЛЯСИ — мельодеклямація і пісня кл. М. Робак.
СМИЧКОВИЙ АНСАМБЛЬ УМІ, кл. Р. Венке.
Заля УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
140 Проспект Авеню, Ірвінґтон, Н. Дж.
Ввесь дохід на потреби школи св. Ів. Хрестителя.

Ділимося сумною вісткою, що Член церковного хору св. Юра в Ню Йорку

бл. п.

МИКОЛА ОЛІЙНИК

помер в п'ятницю, 7-го травня 1976 р. у Кергонксоні, Н. Й.
ПОХОРОН відбувся в понеділок, 10-го травня 1976 р. з церкви в Кергонксоні, на український православний цвинтар в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Опечаленій Родині складаємо найсердечніші співчуття.

УПРАВА І ЧЛЕНИ
ЦЕРКОВНОГО ХОРУ СВ. ЮРА в НЮ ЙОРКУ

Ділимося сумною вісткою, що дня 18-го квітня 1976 року, по тяжкій недузі, відійшов у Вічність на 79-му році життя, в Трой, Н. Й.

Отець

ПАВЛО ТЕОДОРОВИЧ

парох української католицької церкви Покрови Пресвятої Богородиці в Трой, Н. Й.

Покійний народився в священичій родині в селі Трибухівці, дня 8-го червня 1897 року. Був старшиною в рядах УСС, брав участь у Визвольних Змаганнях.

ПОХОРОН відбувся в четвер, 22-го квітня 1976 р. на українському цвинтарі св. ап. Петра і Павла в Коговз, Н. Й.

Опечаленій Родині складаємо сердечні вислови глибокого співчуття.

ОБ'ЄДНАННЯ БУВШИХ ВОЯКІВ ОКРУГИ ОЛБАНІ

Увага! ДЖЕРЗІ СИТІ й ОКОЛИЦЯ! Увага!

ВІДДІЛИ НАДГУДСОНСЬКОЇ ОКРУГИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
— влаштовують —

ВЕСНЯНУ ЗАБАВУ

в суботу, 15 травня 1976, початок год. 9 веч. в Українськім Народнім Домі

90 Fleet Street в ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж.
Оркестра „ДОМІНО" під кер. п-ні АННИ КУХТИ
Вступ: дорослі 3.00 дол., молодь 2.00 дол.
Запрошуємо все Громадянство і Молодь до ласкавої участи.

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ в НЮ ЙОРКУ
П'ятниця, 14-го травня 1976 р.
З ЦИКЛЮ СВЯТКУВАНЬ 200-РІЧЧЯ НЕЗАЛЕЖНОСТИ АМЕРИКИ

1. Музичний Вечір

у виконанні:
ІНКИ РУДНИЦЬКОЇ — фортепіян
і РАФАЇЛА ВЕНКЕ — скрипка.
В програмі твори Бетовена, Брамса, Грудина, Степового, Венявського і Шопена.

2. Ред. Михайло Кушер

Відголоси преси з нагоди 200-річчя Американської Незалежности.
Початок год. 8-ма вечора

15-го травня ц. р.
(В СУБОТУ)
Год. 7:30 веч.
В ТЕАТРАЛЬНІЙ ЗАЛІ
Ля Саль Каледжу
(Ріг ОЛНЕЙ і 20-та вул.)
Філядельфія, Па.

ТЕАТРАЛЬНА СТУДІЯ МОЛОДІ у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ
при „ТЕАТРІ у П'ЯТНИЦЮ" під кер. Володимира Шашаровського
ПРАПРЕМ'ЄРА

ЕЛЕКТРА

П'єса (за старогрецьким мітом)
ЯРОСЛАВА КЛИМОВСЬКОГО
у 2-ох діях з прологом
в драматургічному опрацюванні
ВОЛОДИМИРА ШАШАРОВСЬКОГО

Участь бере 30 студенток і студентів
Постава: ВОЛОДИМИР ШАШАРОВСЬКИЙ
Асистент режисера і сценограф: РОМАН О. ШВЕД
Музичне оформлення: МИХАЙЛО ШКВАРКО
Костюми: ЮЛІЯ ШАШАРОВСЬКА
Квитки вступу в передпродажі: „Оріон", „Космос" і крамниця Лукасевичів

НА МУЗЕЙНІ ТЕМИ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ще дальшими закупами, що їх уможливила невтомна Мати Северина Париллє. Ця ентузіястка н а р одної творчости у рясі монахині ЧСВВ об'їхала всю Галичину ,щоб зібрати, що тільки можна було ,до Музею при гімназії СС Василіянок у Львові. Так само радо підтримувала й заокеанські наші збірки, і завдяки їй маємо в ЗСА багато виробів з Поділля, долини Дністра і Покуття.

Нова хвиля еміґрації знову причинилася до збагачення збірки. Прибули цінні експонати, як ціла колекція гуцульської кераміки від кооперативи „Українське Народне Мистецтво", цінна спадщина бл. п. Ірини Бонковської, поодинокі експонати, що їх подарували — Тетяна Цимбал, Олена Харамбура, д-р Анна Галя Горбач, Леся Ковалів та інші. Зладжено 20 таблиць різнородних узорів з відповідними написами. Прибув вкінці хоч неповний ,але старовинний народний стрій із Бачки, що його роздобула бл. п. Оксана Дучимінська.

Зузейна збірка СУА багато подорожувала.Із хотіли оглянути всі Відділи СУА, при тому і їх місцевості. Цим вона прислужилася до пізнання нашого народного мистецтва ,але тим не менше воно відбилось на її вигляді. Часті пересування некорисні для музейних речей. Тоді провід СУА поміркував над потребою постійної музейної виставки, де речі були б добре забезпечені. І так дійшло в 1967 році до відкриття Музейної виставки у приміщенні Українського Інституту Америки у Ню Йорку.

Цей почин не виявився вдалим. Хоч для музейної збірки СУА відведено цілий поверх (4 кімнати), то все ж через брак устаткування й невідповідне освітлення не можна було вигідно виложити всі експонати.Всі спроби надати музейній виставці інше обличчя завели, й по довшій нечинності Музею Український Інститут Америки виповів приміщення. І так від 1971 р. Ню Йорк уже не має цієї культурної станиці. По довших заходах провід СУА дійшов до висновку, що для виложення експонатів музею треба мати власне приміщення. У цьому напрямку порозумівся з Українським Конґресовим Камітетом і в 1974 р. спільно закуплено будинок при 203 Друга евеню у Ню Йорку. Тепер іде інтенсивна підготова приміщення для майбутнього музею. А в будинку Українського Народного Союзу, де відступлено безкорисно кімнату для тієї цілі, підготовляються експонати.

У цій музейній збірці знайде відвідувач найбільш повний перегляд нашої народної творчости у ЗСА. Щоправда, переважає в ній народне мистецтво Західньої України. Але зовсім добре є заступлені центральні землі і то рідкісними експонатами. Велику цінність представляють килими з різних частин України, що доходять до 30 штук. Це найбільша збірка їх поза межами України.

Тріо: Кокольська...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

тецьким керівником групи і її акомпаньятором. Він — автор кількох композицій, які виконуються в концерті, а як акомпаньятор обох співаків заслужив собі на найбільші похвали своїх колеґ-музик.

Марта Кокольська - Мусійчук (сопрано) відома зі своїх численних успішних виступів перед українською і неукраїнською публікою. Вона ще донедавна — солістка Міської опери в Ню Йорку і окраса багатьох репрезентативних українських імпрез. Це культурна професійна оперова сила, яка має в своєму репертуарі зроблені не окремі принагідні арії, а понад 20 партій опер західньоевропейських і українських композиторів. За нею понад 200 концертів на сценах американських коледжів та університетів і численні виступи в оперових ансамблях.

Третій член цієї групи — бас Володимир Тисовський, відвідав 5-го травня редакцію „Свободи", щоб поінформувати редакторів і читачів про їх наступний виступ вже цієї суботи 15-го травня в залі Академії св. Юра в Ню Йорку, в год. 7:30 вечора. Сам довголітній соліст Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка, частий соліст інших ансамблів і самостійних концертів, він є великим ентузіястом цієї мистецької групи. Із запалом оповідає про успіхи вже відбутих концертів (Сиракюзи, Клівленд, Олбані, Торонто), про суботній виступ в Ню Йорку, що його, — він вірив, — слухатимуть з увагою українці цієї метрополії; про наступні виступи в Філядельфії наприкінці липня і про пляновані концерти восени по різних містах Америки і Канади. І завжди з альтруїстичною метою — допомоги якійсь вартісній громадській справі, принесення користи важливому громадськ о м у проєктові (дохід з концерту в суботу призначений на будову нової церкви св. Юра). Репертуар — завжди і скрізь виключно український: клясика, народна пісня і сучасні композиції, бо, — каже співак Тисовський: „Нема кращого над українську пісню", і для нього неповторною у своїй красі є і арія Кривоноса з опери „Богдан Хмельницький", і „Великодні думи" Китастого (слова поета Б. Олександрова), і нові пісні Соневицького. Його особливе зацікавле н н я народною піснею і думою знайшло своє завершення в щойно наспіваній ним грамофонній платівці, що незабаром появиться.

„Концерт вокальної музики" в суботу заповідається, як цікава імпреза. Його спонзорують Комітет 200-ліття Американської Революції та 100-ліття Поселення українців в Америці при Комітеті Об'єднаних Українсько-Американських Організацій Великого Ню Йорку (Метрополітальний відділ УККА) і церква св. Юра в Н. Й.

Найвищий Суд рішив в користь десеґреґації мешканевих приміщень

Вашінґтон. — У вівторок, 20-го квітня, Найвищий Суд ЗСА одноголосно рішив, що федеральні суди мають право наказувати будувати дешеві публічні мешканеві будинки для расових меншостей у передмістях, заселених білими, щоб в такий спосіб зліквідувати або зменшити расову сеґреґацію щодо мешкань у самих містах. Федеральні суди матимуть право видавати такі рішення навіть у випадках, коли уряди передмість не встановлятимуть дискримінаційн и х передумов відносно замешкання неґрів, пуерторіканців чи інших громадян, які не належать до білої раси. Найвищий Суд вирішив, що Департамент для мешканевих справ і міського розвитку може бути змушений будувати дешеві мешканеві будинки в передмістях, якщо буде доказано, що Уряд ЗСА своїми мешкан е в и м и програмами спричинює сеґреґацію в самих містах. Крім того, самі міста можуть бути змушені будувати в передмістях мешканеві будинки для расових меншин.

Хоча Найвищий Суд видав рішення тільки в специфічній справі, яка стосується публічних мешканевих будинків у Чікаґо, то коментатори вважають, що це рішення є важливою перемогою організацій, які займаються питанням громадянських прав. Ці організації твердять, що проблема сеґреґованих шкіл може бути розв'язана тільки тоді, коли расові меншини матимуть змогу поселюватися в передмістях.

ҐЛЬОБАЛЬНІ ПОЛІТИЧНІ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

На думку Ріґена Кіссінджер вважає, що його ціллю є досягти такого договору, який дав би Америці найкращі умови „грати другу скрипку". Кіссінджер схиляється до погляду Сонненфельдта, що краще виключити СССР від впливів на Заході, ніж рискувати заохочуванням поневолених народів до ведення визвольної акції.

На конференції американських амбасадорів в Европі в грудні м. р. Кіссінджер мав сказати, що воліє політику „стабілізації" з Росією, яка коштом запевнення СССР інтеґрації Сходу Европи (з вийнятком Юґославії) звільнить европейський Захід від комуністичних впливів Кремля.

Для сильних цього світу, які переконалися, що через ядрову й іншу „чудесну", чи „ультимативну" зброю воєнний конфлікт неможливий — куди краще поділитися „сферами впливів" і рядитися в них по-своєму. По цій лінії іде політика детанту та „доктрини Сонненфельдта" і Кіссінджера. Прелюдією до того була конференція в Гельсінках, а першим передвісником майбутніх змін масовий вихід жидів з СССР.

Найбільше незавидною буде доля народів, країн і держав, чи пів-держав — сателітів, що мають стати інтеґральною частиною СССР. Большевицько-комуністична і шовіністично-імпріялістична політика найсильнішого народу цього бльоку — росіян означатимуть для цих народів насильну ліквідацію, згідно з новим пляном і концепцією Кремля „злиття націй" в один „совєтський народ".

Найлегшу долю матимуть ці народи, які попадуть в американську ґльобальну структуру, бо Америка незацікавлена в мілітарній окупації, придушуванні чи денаціоналізації окремих народів. Навпаки, її мілітарна потуга дасть їм захист перед комунізмом, а економічний потенціял і технологічна перевага дадуть їм змогу двигнутися соціяльно й економічно.

Одначе всі ці концепції і доктрини короткотривалі. Це політика пів-засобів так довго, доки СССР не зречеться своєї остаточної мети — зробити цілий світ сферою своїх впливів і втягти в свою орбіту всі народи вселенної.

Цим доктринам і концепціям і цій політиці пів-засобів треба протиставити єдину-правильну розв'язку, яка довела б не лише до запевнення свободи поневоленим народам і до упорядкування взаємин та відносин на Сході Европи, але й ґарантувала б тривалий мир у світі — розчленування СССР і обмеження Росії до її етнографічних меж.

Але в теперішній дійсності ця розв'язка пішла в забуття і немає покищо виглядів на успіх.

Сенатор Павло Юзик і д-р Ллойд Френцис нагороджені грамотами заслуги КУК

Оттава. В Суботу, 7 лютого ц. р., під час урочистого Столичного бенкету і балю, сенатор Павло Юзик й д-р Ллойд Френцис одержа л и грамоти заслуги від Оттавського Комітету Українців Канади.

Українська громада Оттави урочисто відзначува л а 58-му річницю проголошення незалежности Української держави серією імпрез, панельних дискусій та виставок під назвою „Український тиждень в Оттаві — 1976". Тиждень тривав від 31 січня до 8 лютого. Кінцевою точкою тижня був репрезентативний бенкет з балем у приміщенні готелю „Голідей Інн", при співучасті 500 людей.

Головним доповідачем бенкету був Джон Манро, міністер відповідальний за багатокультурність. Крім сенатора Павла Юзика, д-ра Л. Френциса (член ліберальної партії) та інших делеґатів до парляменту, також взяли участь такі визначні гості: Стенлі Корчинський, український член парляменту з Манітоби з дружиною, Гарві Андре, українець з Келґарі з дружиною, Д. Мазанковський, голова Проґресивно-консервативної партії в Конаді; провінційний уряд репрезентували М. Кессіді з дружиною і С. Кжіґантіс; різні уряди репрезентували п-і І. Вар'яші, уряд державно г о секретаря М. Рапсей, спеціяльний асистент міністра Манро, і п-і М. Вебстер та Славка Самець з міністерства багатокультурности.

Провінційну раду Онтаріо КУК репрезентував С. Фроляк, голова Ради, з дружиною. При почеснім столі також був генерал летунства І. Романів з дружиною. Управу міста Оттави заступав посадник, Лоррі Ґрінберґ. Особливою гостею була п-і Марія МекКормік президент харитативної установи "Carling Community Arts Foundation" з чоловіком, які прибули з Торонта

Етнічні групи репрезентували: капітан К. Нам'єсновський — голова Польського Конґресового Комітету Оттави, з дружиною, В. Пент — голова Канадського Комітету Поневолених Европейських Народів, з дружиною (оттавський відділ) та д-р Едвін Парупс — голова Латвійської Національ н о ї Федерації (Оттава). Литовці були зарепрезентовані президентом Раджіюсом, з дружиною, а Білоруси — Я. Сурвіллямом з дружиною, Пан і пані Денис репрезентували „Асоціяцію балтійських народів".

Управа Оттавського КУК наділила сен. П. Юзика і д-ра Л. Френциса (українця й не-українця) почесними грамотами за їхній вклад й наполегливу працю для української спільноти в Канаді.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

П'ЯТНИЦЯ, 14-го ТРАВНЯ 1976 р.

НЮАРК-ІРВІНҐТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ 371 Відд. о год. 7-ій веч в залі УНДому в Ірвінґтоні. Проситься чл. вирівняти залеглі вкладки. — Стефанія Стеців, гол., В. Шпирка, заст. гол., Леся Назарук, касир, Ю. Баранюк, секр.

СУБОТА, 15-го ТРАВНЯ 1976 р.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Чор. Січ 14 Відд. о год. 6-ій веч. в приміщенні Чорн. Січі. Проситься чл. прибути та вирівняти залеглі вкладки. — М. П. Отрок, секр.

НЕДІЛЯ, 16-го ТРАВНЯ 1976 р.

ПАТЕРСОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 64 Відд. о год. 2 по пол. у Вінярського. Проситься чл. прибути на збори. — І. Бурний.

КЕМПБЕЛ, Огайо. Важні збори 218-го Відд. з уваги на День Матері перенесено на неділю 16 травня о год. 2 по пол. Проситься всіх прибути. — Й. Темнік, секр.

НЕДІЛЯ, 23-го ТРАВНЯ 1976 р.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. Йосафата 217 Відд. о год. 1:30 по пол. в Укр. Амер. Клюбі при 292 Гадсон Авеню. Проситься чл. прибути, вирівняти залеглі вкладки та по можности зголосити новоприєднаних чл. до Б-ва. — Секретар.

ТАРЗАН, Ч. 7475. Неожидана пересторога

Жорстоко, але швидко і без звуку Тарзан перемагає вартового . . . але . . .

. . . звук падаючої зброї насторожує табір . . .

Крона!! Тарзане!!